

Úlohy v tíme

Tímová úloha je označenie funkcie, pozície alebo úlohy, ktorá bola členovi tímu pridelená v rámci pracovnej skupiny alebo ktorá vznikla ako výsledok skupinovej dynamiky v tíme.

Úlohy v tíme

Počas fázy konfrontácie sa skontrolujú a rozdelia úlohy. Roly vychádzajú z osobnosti, sklonov a zloženia skupiny. Niekedy má jednotlivec niekoľko rolí. Môže sa tiež stať, že musíte plniť úlohu, aby ste vyplnili medzeru.

Úlohy podľa Belbina

Podľa Belbina^[1] tímy fungujú efektívne, ak sa skladajú z rôznych heterogénnych osobnostných a rolových typov, pričom vo svojej klasifikácii rozlišuje tri hlavné orientácie, z ktorých každá zase zahŕňa tri z deviatich tímových rolí:

- **3 roly orientované na inosť:** Realizátor (Shaper), Realizátor (Implementer), Perfekcionista (Completer)
- **3 roly orientované na komunikáciu:** Koordinátor (Co-ordinator), Tímový pracovník (Teamworker), Vyšetrovateľ zdrojov (Resource Investigator)
- **3 roly orientované na znalosti:** Inovátor (Innovator/Inventor), Pozorovateľ (Monitor Evaluator), Špecialista (Specialist)

Tímové úlohy podľa Belbina

Príklad	Charakteristika
Idey vstupujú	unorthodoxes Denken
Kontakty	kommunikativ, extrovert
Procesy	selbstsicher, vertrauensvoll
Prácu zvládajú	dynamisch, arbeitet gut unter Druck
Prácu na vytrvalosť	nüchtern, strategisch, konsequent
Prácu zvládajú	kooperativ, diplomatisch
Prácu zvládajú	diszipliniert, verlässlich, zuverlässig
Prácu zvládajú	gewissenhaft, pünktlich
Prácu zvládajú	selbstbezogen, engagiert, flexibel

Inovátor/vynálezca (závod)

- **Charakteristika:** Vynálezca je introvertný, kreatívny, nápaditý a má neortodoxný spôsob myslenia. Do diskusie prináša nové nápady a stratégie a hľadá alternatívne riešenia.
- **Silné stránky:** Jeho osobitné schopnosti spočívajú predovšetkým v hľadaní riešení zložitých problémov.
- **Slabé stránky:** Má tendenciu ignorovať detaily a maličkosti, čo vedie k nedbalým chybám. Je tiež ťažko kritizovateľný.
- **Oblasť uplatnenia:** Vynálezca by sa mal sústrediť na svoj vysoký potenciál riešiť problémy a schopnosť vyvíjať nové stratégie, pričom by mal brať do úvahy aj nápady ostatných členov tímu.

Zdroj Vyšetrovateľ

- **Charakteristika:** Vyšetrovateľ zdrojov je extrovertný, nadšený a komunikatívny. Rýchlo si získava priateľov, je spoločenský a komunikatívny.
- **Silné stránky:** Ťahko nadväzuje a využíva užitočné kontakty so zdrojmi mimo tímu. Okrem toho nachádza nové príležitosti a alternatívne riešenia.
- **Slabé stránky:** Switcheri sú často príliš optimistickí a po poškodení nadšený ťahko strácajú záujem. Majú tiež tendenciu zaoberať sa nepodstatnými záležitosťami, a preto odbiehajú od hlavnej témy.
- **Oblasť uplatnenia:** Priekopníci by mali intenzívne pestovať kontakty so svetom mimo tímu a intenzívne využívať takto nájdené zdroje na hľadanie nápadov.

Koordinátor/Integrátor (Co-Ordinator)

- **Charakteristika:** Koordinátor je sebavedomý, rozhodný, komunikatívny a dobrý poslucháč. Koordinuje pracovný proces, stanovuje ciele a priority, rozpoznáva relevantné problémy a

deleguje úlohy tým kolegom, ktorí sú na ich riešenie najvhodnejší. Zabezpečuje plnenie externých cieľov a termínov.

- **Slabé stránky:** Jeho kolegovia ho často môžu vnímať ako manipulátora. To môže viesť k tomu, že sa od koordinátora dištancujú, najmä v osobnej rovine. Tento pocit posiluje aj skutočnosť, že má tendenciu delegovať osobné úlohy.
- **Oblasť uplatnenia:** Čudia s vlastnosťami koordinátora sú obzvlášť vhodní ako vedúci tímov, ktorých úlohy by mali spočívať v koordinácii a prideľovaní odborných oblastí.

Tvorca

- **Charakteristika:** Tvorca je dynamický, plný energie a neustále pod tlakom, odmieta nejasné a nepresné informácie a vyjadrenia a sústreďuje sa na základné problémy.
- **Silné stránky:** Je výzvou pre svojich kolegov a rýchlo preberá zodpovednosť. Formuluje jasné ciele, hľadá štruktúry, zabezpečuje rýchle rozhodovanie a dbá na okamžité splnenie úloh.
- **Slabé stránky:** Tvorcovia majú tendenciu provokovať a často sa dostávajú do sporov s kolegami v tíme, ale nechovajú zášť. Sú vnímaní ako arogantní, najmä pozorovateľmi mimo tímu. Svojím hektickým správaním tiež spôsobujú nepokoj v tíme.
- **Oblasť uplatnenia:** Doeri sa najlepšie cítiť v tíme rovnocenných partnerov. Akonáhle musia prevziať vedúcu pozíciu, vyžaduje sa od nich zvýšená kontrola a koordinácia, ktoré si vyžadujú najmä od tohto typu roly vysokú mieru sebadisciplíny. Užitočná je tu aj koncentrácia a využívanie silných stránok.

Pozorovateľ (hodnotiteľ monitora)

- **Charakteristika:** Pozorovateľ je triezvy, strategický a analytický. Dobrý prehľad získava z odstupu, je skôr introvertný a málokedy sa vyjadrí bez toho, aby bol požiadaný.
- **Silné stránky:** Pozorovateľ hodnotiteľ zvažuje všetky relevantné možnosti a má dobrý úsudok.
- **Slabé stránky:** Kvôli nedostatku entuziazmu je často schopný motivovať ostatných, po kritike má tendenciu úplne stratiť záujem a kolegovia v tíme ho môžu vnímať ako netaktného a povýšeneckého.
- **Oblasť uplatnenia:** Pozorovateľ by mal dbať na to, aby bol jeho názor vypočutý. To možno dosiahnuť tým, že sa bude snažiť byť menej cynický a skeptický.

Tímový pracovník/ tímový hráč (Teamworker)

- **Charakteristika:** Tímoví pracovníci sú sympatickí, obľúbení, komunikatívni, diplomatickí a často poznajú súkromie svojich kolegov.
- **Silné stránky:** Zabezpečujú príjemnú pracovnú atmosféru a harmóniu, preto ich možno označiť aj za "sociálnu dušu" tímu. Tímoví pracovníci sa vyhýbajú rivalite a majú schopnosť motivovať aj introvertných kolegov k aktívnejšej úasti.

- **Slabé stránky:** V kritických situáciách sú nerozhodní a majú tendenciu prenechať rozhodnutia na iných.
- **Oblasť uplatnenia:** Prítomnosť tímových pracovníkov je dôležitá najmä v konfliktných situáciách, pretože môžu využiť svoje diplomatické schopnosti na riešenie rozdielnych názorov. Často pomáhajú z pozadia a sú zodpovední za prispievanie k sociálnym službám.

Vykonávate?

- **Charakteristika:** Implementátor je spoľahlivý, konzervatívny a disciplinovaný. Pracuje efektívne, systematicky a metodicky.
- **Silné stránky:** Implementátori pretvárajú koncepcie na realizovateľné pracovné plány, vyžadujú stabilné štruktúry, a preto pracujú aj na ich budovaní.
- **Slabé stránky:** Sú kritickí k zmenám prostredia a často reagujú nepružne na nové navrhované riešenia.
- **Oblasť použitia:** Realizátori by mali byť zodpovední za definovanie jasného cieľa, praktických prístupov a štruktúrovanie postupu.

Perfekcionista (Completer)

- **Charakteristika:** Dokončovateľ je perfekcionista, presný, spoľahlivý a úzkostlivý.
- **Silné stránky:** Vyhyba sa chybám, dbá na presné dodržiavanie termínov a venuje pozornosť detailom.
- **Slabé stránky:** Zo strachu, že niečo prehliadne, radšej osobne kontroluje a riadi, ako by mal poveriť niekoho iným. Často je príliš úzkostlivý a precízny, čo môže spôsobiť, že stratí prehľad.
- **Oblasť uplatnenia:** Kompletisti sú dôležitým prínosom, keď hrozí, že tím bude pracovať príliš povrchné alebo nebude dodržiavať termíny.

Špecialista (Specialist) - pridaná postava z Belbinu

- **Charakteristika:** Špecialista je egocentrický, oddaný a zameraný na technickú/odbornú časť témy. Má rozsiahle odborné znalosti, základné informácie a zručnosti, ktoré ostatným členom tímu chýbajú.
- **Silné stránky:** Prekladá všeobecné tvrdenia do technicky správnych termínov a odborne prispieva k danej téme.
- **Slabé stránky:** Odborníci majú tendenciu strácať sa v technických detailoch, a preto prispievajú len informatívne.
- **Oblasť použitia:** Úlohou špecialistu je kompenzovať informačné deficity v tíme a prispievať potrebnými odbornými poznatkami.

Odkazy

[1] <http://www.belbin.com/rte.asp?id=8>